

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОСФЕРИ

підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 073 Менеджмент

освітньо-наукової програми Менеджмент організацій та
видів діяльності

Силабус вибіркового освітнього компонента «СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОСФЕРИ» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-науковою програмою Менеджмент організацій та видів діяльності.

Розробник: Лариса Черчик, професор кафедри менеджменту, доктор економічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-наукової
програми Менеджмент організацій
та видів діяльності

Олеся ТОЦЬКА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Очна (денна) форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 120/4	073 Менеджмент	Рік навчання 2-ий
	Менеджмент організацій та видів діяльності	Семестр 3-ий
	Третій (освітньо-науковий)	Лекції 10 год.
ІНДЗ: немає		Практичні 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Черчик Лариса Миколаївна,
 Науковий ступінь – доктор економічних наук
 Вчене звання – професор
 Посада – професор кафедри менеджменту
Контактна інформація викладача:
Телефон: 0501944505
Електронна пошта: Cherchyk.Larysa@vnu.edu.ua
Дні занять розміщено на: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Стратегія сталого розвитку агросфери» належить до циклу вибіркових ОК і посилює загальні та спеціальні компетентності, що відповідають сфері діяльності, обраної здобувачем як тематика наукового дослідження та для посилення професійної та практичної підготовки. Основними завданнями є формування системи знань у сфері теоретичних, методичних основ стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку; забезпечити вироблення вмінь та навичок впровадження і використання методів і технологій стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку; забезпечення зацікавленості здобувачів в активній навчальній та науково-дослідній роботі.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета – формування уявлення про систему стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку; оволодіння новітніми досягненнями теоретичного, методологічного та прикладного характеру.

Завдання: сформулювати знання щодо основних понять, концепції, цілей, функцій екологічного управління; оцінки сучасного екологічного стану агросфери; законодавчо-правових та нормативних основ стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку; розкриття наукових основ раціонального використання природних ресурсів, захист довкілля від забруднення, збереження еталонів природи, формування знань щодо основних понять сталого розвитку; розвиток необхідного обсягу практичних екологічних знань у галузі охорони довкілля та раціонального природокористування, умінь самостійно аналізувати і моделювати складні ситуації щодо використання еколого- та соціальноорієнтованого підходу в управлінні об'єктами агросфери.

3. М'які навички (soft skills). Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність виконувати

оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у міждисциплінарних напрямках.

4. Структура освітнього компонента

Назви тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Тема 1. Сутність та складові агросфери	24	2	2	18	2	О, ПТР, ПЗ (20)
Тема 2. Особливості імплементації принципів сталого розвитку в агросфері	24	2	2	18	2	О, ПТР, ПЗ (20)
Тема 3. Законодавчо-правове та нормативне забезпечення стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку	24	2	2	18	2	О, ПТР, ПЗ (20)
Тема 4. Методичні підходи до оцінки сучасного стану агросфери	24	2	4	17	1	О, ПТР, ПЗ (20)
Тема 5. Стратегії функціонування агросфери на засадах сталого розвитку	24	2	4	17	1	О, ПТР, ПЗ (20)
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

Форми контролю: поточне оцінювання (опитування, обговорення (О), письмова творча робота (ПТР), виконання практичних завдань (ПЗ).

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає підготовку до аудиторних (практичних) занять:

- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- підготовку до практичних занять.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття потрібно відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у наукових заходах тощо) навчання в цей період може відбуватися в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо реченців і перекладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті: політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали: здобувачам освіти може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю (максимум 15 балів) за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез із виступом на конференції – 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку й участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проєктних заявок на участь у студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх і зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/vtzfet>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою.

Ліквідація академічної заборгованості проводиться у вигляді опитування: чотири запитання по 25 балів. Максимальна оцінка – 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

1. Сутність сталого розвитку.
2. Принципи сталого розвитку.
3. Становлення концепції сталого розвитку.
4. Інструменти сталого розвитку.
5. Формування екологоорієнтованого мислення.
6. Об'єкт і предмет стратегічного менеджменту.
7. Мета і завдання дисципліни «Стратегія сталого розвитку агросфери».
8. Принципи і функції стратегічного менеджменту.
9. Механізм сталого розвитку агросфери.
10. Загальна характеристика основних інструментів стратегічного менеджменту.
11. Перспективи впровадження стратегії сталого розвитку агросфери.
12. Системний підхід у дослідженні сталого розвитку агросфери.
13. Правове забезпечення стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку.
14. Нормативне забезпечення стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку
15. Інформаційне забезпечення стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку.
16. Механізм правової і економічної відповідальності в системі стратегічного управління агросферою.
17. Загальна характеристика державного стратегічного управління агросферою.
18. Функції державного стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку.
19. Регіональні і відомчі органи управління в системі стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку.
20. Сутність неурядових і громадських організацій стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку.
21. Оцінка впливу на довкілля.
22. Стратегічна екологічна оцінка.
23. Систематизація інтегрованих систем менеджменту.
24. Стандарти ДСТУ ISO серії 9000 та 14000 як методологічна основа екологічного менеджменту
25. Міжнародні організації із сертифікації.

26. Комунікаційна політики просування стратегічного управління агросферою на засадах сталого розвитку.
27. Методичні підходи до оцінки сучасного стану агросфери.
28. Кількісні методи оцінки сучасного стану агросфери.
29. Якісні методи оцінки сучасного стану агросфери.
30. Комплексні методи оцінки сучасного стану агросфери.
31. Діагностика стану агросфери.
32. Методи діагностики стану агросфери.
33. Аналіз внутрішнього середовища агросфери.
34. Аналіз зовнішнього середовища агросфери.
35. Стратегічне планування сталого розвитку агросфери.
36. Моніторинг сталого розвитку агросфери.
37. Стратегія сталого розвитку агросфери.
38. Стратегічні альтернативи сталого розвитку агросадіб.
39. Стратегічні альтернативи сталого розвитку сільськогосподарських угідь.
40. Стратегічні альтернативи сталого розвитку лісових угідь.
41. Компетентності та управлінські технології прийняття управлінських рішень щодо сталого розвитку агросфери.
42. Мотивація сталого розвитку агросфери: поняття та види.
43. Мотивація сталого розвитку агросфери: технології та методи.
44. Поняття ефективності стратегічного управління агросферою.
45. Ефекти сталого розвитку агросфери.
46. Методи оцінки ефективності стратегічного управління агросферою.
47. Показники екологічної ефективності стратегічного управління агросферою.
48. Показники економічної ефективності стратегічного управління агросферою.
49. Показники соціальної ефективності стратегічного управління агросферою.
50. Комплексні методи оцінки ефективності стратегічного управління агросферою.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється в порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60–100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

0–59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Cherchyk, L., Khumarova, N., Burda, A. (2023). Forestry Enterprises Diagnostic Audit of Compliance with the Social Responsibility Principles. – *Economic Studies Journal (Ikonomicheski Izsledvania)*, 32(4), pp. 149–171. https://www.iki.bas.bg/Journals/EconomicStudies/2023/2023-4/10_Cherchyk.pdf
2. Гаркавий В. Теоретичні основи розробки стратегії сталого розвитку сільського господарства. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. Vol. 2, 2023.
3. Добровольський В., Безсонов Є., Непеїна В., Крисінська Д., Сербулова Н. Стратегії сталого розвитку: навч. посіб. Миколаїв : 2021. 160 с.
4. Національний стандарт України ДСТУ ISO: 14001:2015. URL: https://quality.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/ДСТУ-ISO_14001-2015.pdf (дата звернення: 15.08.2022).
5. Панков, О. Сталий розвиток у сільському господарстві. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=750>. (дата звернення 23.04.2023).
6. Про схвалення Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках. Розпорядження КМУ від 15 листопада 2024 р. № 1163-р.
7. Сталий розвиток сільського господарства. URL: <https://www.yara.ua/aboutyara/sustainability/commitment-and-policy/sustainable-agriculture/>. (дата звернення 23.04.2023)
8. Черчик Л.М., Бурда А.М. Підходи до формування систем менеджменту лісогосподарських підприємств на засадах сталого розвитку. *Економічний форум*. Наук. ж-л. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2021. № 4. С.109-115. doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-4-15
9. Караїм, О., Черчик, Л., Супрунович, С., Караїм, В. (2024). Методичні підходи до інформаційного забезпечення та оцінювання сталого розвитку регіону. *Проблеми хімії та сталого розвитку*, 4, 66–76, doi: <https://doi.org/10.32782/pcsd-2024-4-9>
10. Черчик Л.М., Караїм О.А., Караїм В.П. Природоохоронні проекти розвитку агросфери як інструмент організаційно-економічного механізму формування низьковуглецевої економіки. *Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна*. 2025, № 1 (31). С. 36-45. [http://doi.org/10.31474/1680-0044-2025-1\(31\)-36-45](http://doi.org/10.31474/1680-0044-2025-1(31)-36-45)